

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

31.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 22-го Апрѣля, — 1847 — Wilno. WTOREK, 22-go Kwietnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16-го Апрѣля.

Высочайшимъ Приказомъ, 1-го Апрѣля, по Вѣдомству Министерства Государственныхъ Имуществъ, производится за выслугу лѣтъ: Гродненской Губерніи: Изъ Надворныхъ въ Коллежскіе Совѣтники, Люстраторъ *Шумовицъ*; изъ Коллежскихъ Ассессоровъ въ Надворные Совѣтники: Губернскій Люстраторъ *Саноуицъ*; изъ Коллежскихъ Секретарей въ Титулярные Совѣтники: Окружные Начальники: Бѣльскій *Шницбергъ* и Волковыскій *Лоба-Скогинскій*; Палаты Контролеръ *Маньковскій*; изъ Губернскихъ въ Коллежскіе Секретари: Временные Люстраторы: *Константиновъ* и *Вншклевицъ*, Палаты Чиновникъ особыхъ порученій *Вольскій*; изъ Коллежскихъ Регистраторовъ въ Губернскіе Секретари: Люстраторъ *Фижанъ*, Палаты Столоначальники: *Тальгеймъ* и *Павловицъ*, исправляющие должности: Контролеровъ: *Жейма* и *Баровскій*, Бухгалтера, *Грбовецкій*, Помощниковъ: Контролера, *Долво-Добровольскій*, и Бухгалтера, *Фальскій*, Помощникъ Столоначальника *Денисевичъ*, и Переводчикъ *Даниловицъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ Правительствующаго Сената, 7-го Марта, пожалованы въ Коллежскіе Регистраторы: Столоначальникъ Виленскаго Губернскаго Правленія *Довята*, Помощникъ Столоначальника того же Правленія *Марциновскій*, и состоящій въ Виленскомъ Дворянскомъ Собраніи *Величко*.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ объ отдѣленіи изъ размѣнаго капитала Экспедиціи кредитныхъ билетовъ до 30 м. р. сер. на покупку нубланчныхъ фондовъ и признавая и съ своей стороны мѣру сію полезною, такъ какъ она раскрываетъ удобное и надежное средство отъ размѣнаго столь огромнаго капитала (слишкомъ 114 м. р. сер.), остававшагося доселѣ мертвымъ, извлекающаго для Государства выгоды, не встрѣчаетъ никакого препятствія къ допущенію оной, съ тѣмъ только условіемъ, чтобы означенныя выгоды были обращаемы неключительно на погашеніе разныхъ Государственныхъ долговъ. Въ семъ видѣ мѣра сія представитъ слѣдующіе результаты: во 1-хъ, размѣнный капиталъ, въ устанавливаемомъ количествѣ своемъ, нисколько не уменьшится, но только часть звонкой онаго монеты замѣнится столь же твердыми, равно цѣнными и сверхъ того приносящими постоянный доходъ, фондами; которые пользуются въ Европѣ все-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 16-go Kwietnia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 1-go Kwietnia, w Wydziale Ministeryum Dóbr Państwa, za wystugęlat, Najlaskawiej mianowani: Gubernii Grodzieńskiej: Lustrator, Radzca Dworu *Szumowicz*, Radzca Kollegialnym; Gubernialny Lustrator, Kollegialny Assesor *Sano-wicz*, Radzca Dworu; Kollegialni Sekretarze Radczami Honorowymi: Okręgowi Naczelnicy Powiatów: Bielskiego *Szpicberg*, i Wolkowyskiego *Loba-Skoczyn ki*, i Kontroler Izby *Minkowski*; Sekretarze Gubernialni Kollegialnymi: Czasowi Lustratorowie: *Konstantynow* i *Waszklewicz*, oraz Urzędnik do szczególnych poleceń Izby *Wolski*; Kollegialni Registratorowie Gubernialnymi Sekretarzami: Lustrator *Pizan*, Naczelnicy Stołów Izby: *Talheim* i *Pawłowicz*; sprawujący obowiązki: Controllerów: *Żejma* i *Barowski*, Buchhaltera, *Grabowiecki*, Pomocników: Kontrolera, *Dolwo-Dobrowolski*, i Buchhaltera *Falski*, oraz Pomocnik Naczelnika Stołu *Denisewicz*, i Tranlator *Danidowicz*.

— Przez Ukaz Rządzącego Senatu, 7-go Marca, mianowani Kollegialnymi Registratorami: Naczelnik Stołu Wileńskiego Rządu Gubernialnego *Dowiat*, Pomocnik Naczelnika Stołu *Marcinowski*; i zostający w Wileńskiej Dworzaskiej Deputacji *Wieliczko*.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii i na Ogólnem Zgromadzeniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu o oddzieleniu od zamiennego kapitału Ekspedycyi kredytowych билетовъ około 30,000,000 rubli srebrem dla nabycia publicznych papierów (fonds), i uznając ze swojej też strony środek ten za pożyteczny, gdyż przezeń następcza się wygodny i bezpieczny sposób, z zamiennego tak ogromnego kapitału (przeszło 114 millionów rs. sr.), który dotąd zostawał bez użytku, wyciągnięcia znacznych dla Państwa korzyści, nie znajduje żadnej do zezwolenia na to przeszkody, z tym jednakże warunkiem, aby rzeczywone korzyści użyte zostały wyłącznie na umorzenie różnych długów krajowych. W tym względzie środek ten przynosi następcne korzyści: 1) zamienny kapitał bynajmniej się nie zmniejsza w przepisanej swojej ilości, ale tylko część brzączącej jego monety zamieni się na również stałe i jednakięj wartości, a nadto przynoszące ciągły dochód, papiery publiczne, które używają w Europie powszechnego kredytu; 2) masa brzączącej monety zamiennego naszego kapitału, nawet po oddzieleniu z niego przeznaczono-

общимъ кредитомъ; во 2-хъ, масса звонкихъ денегъ разнѣннаго нашего капитала, и за отдѣленіемъ изъ него предназначаемою на покупку фондовъ части, столь еще огромна, что, судя по опыту и по примѣрамъ заграничныхъ Банковъ, не можетъ не обнадеживать безостановочнаго разнѣна кредитныхъ билетовъ: но если бы и возникла надобность въ умноженіи количества звонкой монеты разнѣннаго капитала, то упомянутые фонды представляютъ къ тому все удобство безостановочнаго продаженія оныхъ, за наличныя деньги; и въ 3-хъ, употребленіе могущихъ послѣдовать отъ подобной операціи выгодъ исключительно на погашеніе Государственныхъ долговъ, общаетъ Правительству новые способы къ удовлетворенію другихъ лежащихъ на немъ обязательствъ, и слѣдственно соразмѣрное облегченіе въ тягостяхъ народныхъ.— По симъ уваженіямъ Государственный Совѣтъ мнѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ въ 31-й день Марта, положилъ: 1) Изъ установленнаго VII-ю и VIII-ю статьями Высочайшаго Манифеста 1-го Іюня 1843 года особаго капитала для обмѣна кредитныхъ билетовъ на звонкія деньги отдѣлить до тридцати милліоновъ рублей серебромъ на постепенное приобрѣтеніе покупкою публичныхъ фондовъ, Россійскихъ и иностранныхъ, здѣсь и за границею. 2) Фонды сіи, по мѣрѣ приобрѣтенія ихъ, причислять къ означенному капиталу въ суммѣ, на покупку ихъ употребленной, и хранить вмѣстѣ съ наличными деньгами. 3) Интересы или непрерывный доходъ (*rente*), приписанный симъ фондами, а равно и все вообще выгоды отъ сей операціи, обращать на погашеніе вѣнскихъ и внутреннихъ Государственныхъ долговъ; въ случаѣ же пониженія купленныхъ фондовъ до 2-хъ или 3% противу цѣны, по которой оныя приобрѣтены покупкою, часть упомянутаго дохода причислять къ разнѣнному капиталу, до уравненія съ покупною цѣною, обращая за тѣмъ лишь остатокъ тѣхъ доходовъ на погашеніе Государственныхъ долговъ. 4) Если для обмѣна кредитныхъ билетовъ будетъ предвидѣться надобность въ увеличеніи количества звонкой монеты разнѣннаго капитала, то купленные фонды обращать немедленно въ наличныя деньги продаженіемъ ихъ на Европейскихъ биржахъ. 5) Буде бы, при продажѣ какой-либо части фондовъ или выкупѣ оныхъ по тиражу, выручено было менѣе той цѣны, въ которой они числились въ разнѣнномъ капиталѣ, то недостающую сумму дополнить также изъ полученнаго вообще съ нихъ непрерывнаго дохода, а въ случаѣ недостатка оного, изъ Государственнаго Казначейства.

25-го Марта скончался въ С. Петербургѣ одинъ изъ ветерановъ Русскаго Флота, Членъ Адмиралтействъ-Совѣта, Адмиралъ *Огильви*, на 82 году отъ роду.

— 3-го Апрѣля скончался, въ С. Петербургѣ, Статсъ-Секретарь, Тайный Совѣтникъ Михаилъ Андреевичъ *Балуговскій*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я .

Берлинъ, 11 Апрѣля.

Окончаніе рѣчи, произнесенной Его Величествомъ Королемъ Пруссіи при открытіи соединеннаго сейма въ Берлинѣ.

„Обращаю опечаленный взоръ отъ заблужденій немногихъ къ цѣлому моему народу. Тамъ проясняется взоръ мой въ радостныхъ слезахъ, тамъ, господа, нахожу я утѣшеніе во всѣхъ тяжкихъ испытаніяхъ правленія. Мой народъ все еще старый, христіанскій, честный, вѣрный, храбрый народъ, который сражался въ битвахъ отцовъ моихъ и почтенныя качества котораго только возросли съ величіемъ и славою отечества,—народъ, который ижегда, въ дни скорби, соединялся, какъ не соединялся ни одинъ другой народъ, съ королемъ-отцомъ своимъ и потомъ какъ-бы несъ его на своихъ плечахъ отъ побѣды къ побѣдѣ,—народъ, господа, который часто искушали искусствомъ обольщенія; но всегда находилъ вѣрнымъ. Да! онъ уже выходитъ чистымъ изъ самыхъ сильныхъ испытаній, и дерзкая игра, христіанствомъ, злоупотребленіе религіею, какъ средствомъ переворота, болѣе и болѣе является предъ нимъ въ настоящемъ видѣ своемъ, въ видѣ оскорбленія святости и приближается къ концу.

нѣй на закупленіе папировъ частки, jest jeszcze tak ogromna, że sądząc z doświadczenia i z przykładów zagranicznych Banków, nie może nie czynić otuchy niezwłocznej wymiany kredytowych biletów; a jeśli by nawet i wynikła potrzeba powiększenia ilości brzęczącej monety zamiennego kapitału, tedy rzeczony papiery przedstawiają do tego wszelką łatwość przez niezwłoczne onych sprzedanie za gotowe pieniądze. i 3) użycie mogących wpłynąć z takowej operacji korzyści, wyłącznie na umorzenie długów krajowych, obiecuje Rządowi nowe źródła zaspokojenia innych na nim ciężących zobowiązań, a następnie stosowne ulżenie publicznych ciężarów.— Z tych uwag Rada Państwa uchwałą, Najwyżej 31 Marca zatwierdzoną, postanowiła: 1) Od ustanowionego na zasadzie VII i XVII artykułów Najwyższego Manifestu 1 Czerwca 1843 r. osobnego kapitału dla wymiany kredytowych biletów na brzęcząca monetę, oddzielić około 30 millionów rubli srebrem na stopniowe nabycie przez kupno publicznych papierów, Rossyjskich i obcych, tu i zagranicą. 2) Papiery te, w miarę onych nabycia, zaliczać do rzeczonygo kapitału w summie, na ich kupno użytej, i chować wraz z gotowemi pieniędzmi. 3) Procenta, czyli ciągły dochód (*rente*) od tych papierów, jako też i wszystkie w ogólności korzyści z tej operacji wynikłe, obracać na umorzenie zewnętrznych i wewnętrznych długów Państwa; w razie zaś zniżenia się kupionych papierów o 2 lub 3 procenty, względem ceny za jaką zostały kupione, część rzeczonygo dochodu zaliczać do zamiennego kapitału, do wysokości rzeczonyj ceny kupnej, obracając przeto tylko pozostałość tych dochodów na umorzenie długów krajowych. 4) Jeśli dla wymiany biletów kredytowych wyniknie potrzeba powiększenia ilości brzęczącej monety zamiennego kapitału, tedy kupione papiery zamienić niezwłocznie na gotowe pieniądze, sprzedając je na giełdach Europejskich. 5) Jeśli by, przy sprzedaniu jakiejś części owych papierów, lub przy ich wykupieniu w skutek wylosowania, otrzymano za nie mniejszą cenę od tej, w jakiej się one liczyły w kapitale zamiennym, tedy brakującą summę uzupełnić także z otrzymanego z nich ogólnego ciągłego dochodu, a w razie kiedy i tego stawać nie będzie, z Podskarbstwa Państwa.

Dnia 25-go z. m. zakończył w Petersburgu życie jeden z weteranów Floty Rossyjskiej, Członek Rady Admiralicji, Admiral *Ogilwi*, w wieku lat 82.

— Dnia 3-go Kwietnia, zakończył życie w Petersburgu, Sekretarz Stanu, Radzca Tajny, Michał syn Andrzeja *Balugiański*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a .

Berlin, 11 kwietnia

Dokończenie mowy, mianej przez Najjaśniejszego Króla Pruskiego przy otwarciu połączonego Sejmu w Berlinie.

„Odwracam zasmuczone spojrzenie od błędów małej liczby, ku ogółowi ludu mojego. Tam-to ono rozjaśnia się we łzach radości, tam, Panowie, jest pociecha dla mnie. Lud mój jest jeszcze dawnym, chrześcijańskim ludem; ludem prawym, wiernym, walecznym, który wygrywał bitwy ojców moich, i którego chlubne przymioty wznosiły tylko z wielkością i chwałą ojczyzny; który niegdyś, jak żaden inny, połączył się w dniach utrapienia ze swoim ojcowskim Monarchą, i jakby na ramionach swoich niósł go wtedy ze zwycięstw do zwycięstw; lud, Panowie moi, często doświadczany podszeptami wstydy, ale zawsze niezachwiany i wierny. Wyjdzie też on niepokalany z najtrudniejszej z tych wszystkich próby. Albowiem bezczelna igraszka z chrystyanizmem, nadużywanie religii za środek do naruszenia porządku, poznawane są coraz bardziej w swęj istotnej postaci jako świętokradztwo, i bliżkie są swęgo upadku. Niezachwiane też zaufanie moje w wierności ludu mego, jako najpewniejszym środkiem ugaszczenia tej zgubnej pożogi, było mi zawsze wynagrodzone

Притомъ, мое твердое упованіе на цѣрность народа, какъ на самое надежное средство къ потушенію возжигаемого пожара, до сихъ поръ вполнѣ вознаграждалось какъ старшими, такъ и младшими сынами прусскаго отечества даже тамъ, гдѣ говорятъ не тѣмъ языкомъ, какимъ здѣсь.

„И такъ, слушайте, благородные господа и вѣрные чины, и да возможетъ узнать объ этомъ чрезъ васъ Пруссія: всѣ оскорбленія, которымъ, въ теченіе семи лѣтъ, подвергался я и мое правительство, отдаю а на судъ моему народу! всѣ оскорбительныя испытанія, которыя, быть можетъ, еще предстоятъ мнѣ, напередъ отдаю на судъ ему же! Народъ мой знаетъ мое сердце, мою вѣрность и любовь къ нему, и привязанъ ко мнѣ любовью и вѣрностью: мой народъ не желаетъ оправданія представителей, ослабленія величества, раздѣла верховной власти, сокрушенія полновласти своихъ королей, и которые положили основаніе его исторіи, его свободъ, его благосостоянію, и которые одни могутъ защитить его драгоценнѣйшія пріобрѣтенія и — милостивъ Богъ — станутъ защищать ихъ, какъ защищали доселѣ. Но знайте, господа: я читаю чувствованія народа не въ воротахъ изъ зелени и не въ радостныхъ восклицаніяхъ празднества, еще менѣе въ похвалѣ и порицаніи журналовъ, или въ опасныхъ, иногда преступныхъ требованіяхъ нѣкоторыхъ адресовъ, доходившихъ до трона, до чиновъ или до кого бы то ни было; напротивъ, я читалъ ихъ своими глазами въ трогательной благодарности людей за едва-обѣщанія, едва-начатыя благодѣянія здѣсь, гдѣ широкія полосы земли стояли подъ водою, тамъ, гдѣ люди едва оправлялись отъ голода; въ ихъ прекрасной радости, въ ихъ увлажненныхъ слезами глазахъ читалъ я эти чувства три года назадъ, при чудесномъ спасеніи жизни королевы и моей жизни! Тутъ истина — и въ словахъ моихъ истина, когда я говорю: это превосходный народъ! И я вполнѣ чувствую счастье стоять во главѣ такого народа. Ваши сердца поймутъ меня и согласятся со мною, когда въ этотъ великій часъ, я со всею убѣдительною воззову къ вамъ: покажите себя достойными этого народа!

„Свѣтлѣйшіе, благородные князья, графы и господа! Изъ положенія, въ какое мой законъ ставитъ васъ на соединенномъ сеймѣ, вы узнали конечно мое намѣреніе, чтобъ положеніе это было положеніемъ достойнымъ, соответствующимъ понятію о германскомъ господствѣ (*Herrenstand*), полезнымъ для блага цѣлаго. Вѣрю вамъ, что въ этотъ часъ и въ эти дни, вы глубоко чувствуете, что значитъ быть первыми изъ націй и чего требуетъ такое первенство. Вынаградите мое довѣріе.

„Вы, чины дворянства, городовъ и сельскихъ общинъ, проникнуты, — въ чемъ я твердо увѣренъ, — истинною, что, въ этотъ часъ и въ эти дни, вы первые изъ вашихъ сословіи, а потому и хранители ихъ древней славы! Взгляните на этотъ тронъ. Ваши и мои отцы, многие изъ васъ и изъ членовъ моего дома и самъ я сражались за его сохраненіе, за его спасеніе, за его честь, за жизнь отечества. Богъ былъ съ нами! Теперь рѣчь идетъ о новой битвѣ за тѣ же высокія блага, о битвѣ мирной, правда, но которая ни на волось не мажоважнѣе тѣхъ битвъ на открытомъ полѣ. И Богъ опять будетъ съ нами, потому что эта битва противъ злыхъ стремленій вѣка. Ваше единодушіе со мною, ваше признаніе на дѣлѣ въ желаніи помогать мнѣ въ укрѣпленіи и оплодотвореніи болѣе и болѣе почвы права (настоящей пашни королей), сдѣлаютъ этотъ сеймъ выиграннымъ генеральнымъ сраженіемъ противъ того злонамѣреннаго, беззаконнаго, огорчающаго и оскверняющаго Германію образа дѣйствій, и сдѣлаютъ это къ славѣ отечества, къ вашей славѣ и къ удовольствію народа.

„Вѣрные чины дворянства! будьте, какъ прежде, такъ теперь и впредь, первыми въ ряду слѣдующихъ за гогенцоллернскимъ знаменемъ, которое, вотъ уже скоро четыре съ половиною столѣтія, предшествуетъ въ этихъ странахъ всякой чести. Вы, чины городовъ, докажете нынѣ всему свѣту, что разумъ, большую массу котораго вы гордитесь представлять собою, у насъ прямой, истинный, облагороженный религіею и нравственностію, разумъ, руководимый любовью къ отечеству и королю. Вы же, вѣрные представители сельскихъ общинъ, вы и сословіе ваше никогда не бываєте послѣдними, если нужно, съ Богомъ за короля и отечество; въ войнѣ ли то будетъ, или въ мирѣ. Внемлите же голосу вашего короля, взывающаго къ вамъ теперь: „это нужно опять!“

сowie, nie tylko przez starszych, lecz i przez młodszych synów naszej Pruskiej ojezyny, tam nawet, gdzie mówią innym jak tutaj językiem.

„Dla tego słuchajcie mię, szlachetni Panowie i wierni Stany, a przez was, niech się dowie kraj cały. Od wszystkich niegodziwości, na jakie ja i mój rząd od lat siedmiu wystawieni jesteśmy, odwołuję się do ludu mego! Od wszelkich przykrych doświadczeń, jakie mię może jeszcze oczekują w przyszłości, odwołuję się zgóry do mojego ludu! Mój lud zna serce moje, moję wierność i miłość ku niemu, i nawzajem miłością ku mnie i wiernością odpłaca. Mój lud nie chce spólrządu reprezentantów, osłabienia monarchizmu, podziału najwyższej władzy, uszczerbku samowładztwa swych Królów, którzy mu jego historją, jego swobody, jego dobry byt ustalili, i którzy jedynie tylko mogą mu zabezpieczyć jego najdroższe nabytki, i zabezpieczą je, za łaską Boga, jak dotąd. Ale wiedzieć Panowie moi że ja uczuć ludu mojego nie czytam w tryumfalnych bramach, ani w radośnych okrzykach, tѣm mniej jeszcze w pochwałach i naganach dzienników, lub w niebezpiecznych i niekiedy nawet występnych wymaganiach pewnych adressów, czy te do Tronu, do Stanów, lub gdzie indziej podane będą; ale czytałem je moimi oczyma we wzruszających dziekczynieniach ludzi, za ledwo zapowiedziane, ledwo rozpoczęte dobrodziejstwa, tam, gdzie obszerne niwy stały pod wodą, tam, gdzie ludzie zaledwie z głodu przychodzili do życia; czytałem je w ich pięknej radości, w ich zwilżonych oczach przed trzema laty, przy cudowném ocaleniu życia mego i Królowej! Tam jest prawda — i w moich słowach jest prawda, kiedy mówię: to jest wielki lud! I ja czuję całe szczęście z przewodniczenia temu ludowi! I wasze serca pojną mnie i zgodzą się ze mną, kiedy w tѣj wielkiej chwili najuroczyściej się do was odezwę: okażcie się godnymi tego ludu!

„J. O. szlachetni Xiążęta, Hrabiowie i Panowie! W stanowisku, jakie dane przezemnie prawo wyznaczyło wam na tym Połączonym Sejmie, uznacie mój zamiar, aby uczynić je godnym, odpowiednim pojęciem stanu Panów Niemieckich, i pożądanem dla dobra ogółtu. Ufam, że w tѣj chwili i w tych dniach głęboko uczujecie, co-to jest być pierwszym w narodzie i czego wymaga takie pierwszeństwo. Odpowiedzcie mojemu zaufaniu.“

„Wy, Panowie moi z rycerstwa, miast i gmin, jesteście, czuję to mocno, przejęci tą prawdą, że w tѣj chwili i w tych dniach liczycie się do pierwszych z waszych Stanów, ale też, że przez to samo jesteście strażnikami dawniej ich chwały. Spójrzycie na ten tron. Wasi i moi ojcowie, wielu z was i z pomiędzy Xiążąt mego domu, ja sam nawet, walczyliśmy za jego utrzymanie, za jego ocalenie, za jego honor, za życie ojezyny. Bóg był z nami! Teraz rozpoczyna się nowa walka, o te same wysokie dobra; wprawdzie spokojna, ale starcia się jѣj nie są o włos mniej ważne jak owe na otwartém polu. I Bóg będzie znów z nami: gdyż to jest walka przeciw złym żądom czasu. Wasza zgodność ze mną, wasza czynna chęć wspomżenia mnie w ustaleniu i użyżnianiu coraz bardziej niwy prawa, (prawdziwej niwy Królów), uczyni z tego Sejmu wygraną walną bitwą przeciw awym chytrym i bezprawnym, niepokojącym i hańbiącym Niemcy zabiegom, wygraną, przynoszącą wam i ojezynie chwałę, a ludowi zadowolenie.

„Moi Panowie Stanu Rycerskiego! Bądźcie jak przed wiekami, tak teraz i na przyszłość, pierwszymi zawsze do pójsia za sztandarem Hohenzollerów, który od pół piąta już wieku w tych krajach przewodniczy do wszelkich zaszczytów. I wy moi Panowie ze stanu miejskiego, przed całym teraz światem dajcie żywe świadectwo, że oświata, której największą masę ze słuszną chlubą reprezentujecie, jest u nas prawdziwą, przez wiarę i moralność ucałowaną, kierowaną miłością Króla i ojezyny. A wy wierni Reprezentanci gmin miejskich! wy i stan wasz nie byliście nigdy ostatni, ilekroć potrzeba było: „z Bogiem! za Króla i ojezynie!“ czyli to w czasie wojny, czy w pokoju. Słuchajcież głosu Króla waszego, który woła dziś do was: „Teraz potrzeba znowu!“

„Въ моей монархіи, ни одно изъ трехъ сословіи не возвышено и не унижено передъ другими. Всѣ они пользуются равно-важными правами и право-значащею честью, но каждое въ своихъ предѣлахъ, каждое въ своемъ разрядѣ. Вотъ возможное и разумное равенство, вотъ—свобода.

„Благородные господа и вѣрные чины!

„Еще одно слово о важномъ вопросѣ—да, я долженъ это сказать—о важномъ вопросѣ между трономъ и чинами. Покойный Король, по зрѣломъ размышленіи, призвалъ къ жизни составъ чиновъ въ историческо-германскомъ смыслѣ, и единственно въ этомъ смыслѣ продолжалъ и его созданіе. Проникнитесь, заклиная васъ, духомъ этихъ древнихъ учреждений. Вы, господа германскіе чины, въ древнемъ смыслѣ слова, т. е. прежде всего и существенно „представители и охранители собственныхъ правъ“, правъ сословіи, до вѣрїе которыхъ высладо несравненно-большую часть этого собранія. Но съ тѣмъ вмѣстѣ, вы призваны для отправленія правъ, признанныхъ за вами короною. Далѣе, вы имѣете добросовѣтно подавать коронѣ совѣты, которыхъ она отъ васъ *потребуется*. Наконецъ, вамъ предоставляется право подносить трону просьбы и жалобы, замѣтованія изъ вашего круга дѣйствій, изъ вашего круга зрѣнія, но не иначе, какъ по зрѣломъ обсужденіи ихъ.

„Таковы права, таковы обязанности германскихъ чиновъ, таково ваше высокое призваніе. Но, „быть представителями мнѣній“, стараться о доставленіи вѣса мнѣніямъ школь и вѣка—не ваше призваніе. Это не въ германскомъ духѣ и сверхъ того, совершенно-непримѣнимо къ благу цѣлаго, потому что необходимо вѣдетъ къ запутанности отношеній къ коронѣ, которая должна и можетъ править только по законамъ Бога и государства и по собственному свободному опредѣленію, а отнюдь не по волѣ большинства, если има Пруссіи не должно скоро сдѣлаться однимъ пустымъ звукомъ въ Европѣ! Ясно сознавая свое положеніе и ваше призваніе и твердо рѣшившись во всѣхъ обстоятельствахъ дѣйствовать сообразно съ такимъ сознаніемъ, я вступилъ въ вашу среду и говорилъ вамъ съ царственною откровенностью. Съ тою же откровенностью, въ высшее доказательство моего искреннаго довѣрія къ вамъ, благородные господа и вѣрные чины, даю вамъ теперь здѣсь мое королевское слово, что я не призвалъ бы васъ сюда, еслибъ имѣлъ хотя малѣйшее сомнѣніе, что вы хотите объяснять призваніе ваше инымъ образомъ и готовы принять на себя ролю такъ-называемыхъ народныхъ представителей. Я не сдѣлалъ бы этого, потому-что, по моему глубоко-искреннему убѣжденію, трону и государству былъ бы нанесенъ тогда вредъ, и потому-что я почитаю своею первою обязанностию, при всѣхъ отношеніяхъ и жребіяхъ, сохранять свое правительство, тронъ и государство такими, каковы они теперь. Я помню слова одного царственного моего друга: „довѣрїемъ пробуждается довѣрїе.“ По-истинѣ, это теперь моя прекрасная надежда. Что довѣрїе мое къ вамъ очень велико, это я доказалъ моими словами и запечатлѣлъ дѣломъ—тѣмъ, что призвалъ васъ. Отъ васъ, господа, я также ожидаю доказательствъ довѣрія и отвѣта дѣломъ на мою рѣчь. Я призвалъ васъ, Богъ мнѣ свидѣтель, какъ самый истинный, какъ самый лучший, какъ самый вѣрный другъ вашъ, и твердо увѣренъ, что, изъ сотенъ, дѣтъ передо мною ни одного, который въ это время не рѣшился бы показать себя моимъ другомъ. Нѣкоторые изъ васъ были въ Кёнигсбергѣ 10-го Сентября 1840 года, и еще теперь слышу я громоподобный звукъ вашей клятвы въ вѣрности, живительно проникшей мнѣ въ душу. Многие изъ васъ, въ день присяги моихъ германскихъ наследственныхъ земель, отвѣчали мнѣ, вмѣстѣ съ тысячами, никогда не умолкающимъ въ сердцѣ моемъ „да“, когда я пригласилъ васъ „помогать и содѣйствовать мнѣ сердцемъ, умомъ, словомъ и дѣломъ, въ вѣрности и любви, при сохраненіи Пруссіи такою, какою она есть и какою должна оставаться, если не хотять ея гибели, и не покидать, не останавливать меня въ осторожномъ, но твердомъ шествіи впередъ, а идти со мною въ дни ясные и сумрачные.“ Сдержите теперь свое слово! выполните всѣ драгоцѣнную клятву, которую произнесли вы!

„Вы можете это сдѣлать уже при одномъ изъ важнѣйшихъ вашихъ занятій, составивъ комитеты изъ настоящихъ искреннихъ друзей трона и нашего добраго дѣла,—изъ людей, которые поняли, что, въ нынѣшнее время, первая обязанность чиновъ заключает-

„Въ монархіи моей заден стан не есть вышшй луб нншы од другею. В заровно важныхъ правахъ, в заровно значащихъ зашечытахъ стоа кады обок з другеми; але кады ве власчыхъ свыхъ шранкахъ, кады ве власчыхъ поразку. То есть мошлва и розсаду ровнос— то есть волнос!

„Szlachetni Panowie i wierne Stany!

„Jeszcze slowo o kwestyi żywotnej, tak jest, o kwestyi żywotnej między tronem a Stanami. Król w Bogu spoczywający, wywołał do życia Stany po dojrzałej rozwadze, w duchu historyczno-niemieckim, i jam prowadził dalej jego dzieło jedynie także w tym duchu. Przeniknijcie się, Panowie, zaklinam was, duchem tych starożytnych ustaw. Wy, Mości Panowie, jesteście Germańskimi Stanami w starożytnym tego słowa znaczeniu, to jest przedewszystkiem i istotnie „Reprezentantami i stróżami własnych praw waszych“, praw Stanów, których zaufanie, większą daleko z pomiędzy was liezbę, na to Zgromadzenie wysłało. Następnie, macie też używać praw, jakie wam korona przyznała, i nadto udzielać koronie rady, jakiej od was wymagać będzie. Nakoniec wolno wam, ale tylko po dojrzałej rozwadze, przedstawiać do stóp tronu, prosby i zażalenia, wypływające z zakresu działalności waszej i właściwego stanowiska waszego.

„To są prawa, to są obowiązki Stanów Germańskich, to jest chlubne powołanie wasze. Nie jest atoli powołaniem waszém „reprezentować opinie“, popierać opinie czasowe i szkolne. Byłby to albowiem całkiem nie po niemiecku, i nadto całkiem niepraktycznie dla dobra ogółu; gdyż musiałoby doprowadzić koniecznie do zawitych zatargów z koroną, która podług praw Bożkich i krajowych, i podług wolnego swego postanowienia panować, nie zaś podług woli większości rządzić, jedynie może i powinna, jeżeli ten wyraz: „Prussy“ niema stać się niebawem próżnym tylko dźwiękiem w Europie. Pojmując jasno położenie moje i powołanie wasze, i niezachwianém postanowieniem przejęty, we wszelkich okolicznościach zostać wiernym temu pojęciu, wszedłem pomiędzy was i przemówiłem do was z otwartością królewską. Z tą samą otwartością, i jako najwyższy dowód mego ku wam zaufania, Szlachetni Panowie i wierne Stany, daję wam to moje królewskie słowo, że nie byłbym tu was powołał, gdybym był miał najmniejszą wątpliwosć, że wasze powołanie inaczej tłumaczyć będziecie, lub że zechcecie odegrywać rolę tak zwanych reprezentantów ludu. Nie byłym tego uczynił z powodu, iż wówczas, według najgłębszego mego przeświadczenia, tron i państwo wystawioneby były na niebezpieczeństwo, i że uznają za najpierwszy obowiązek, we wszystkich stosunkach i wypadkach, zachować memu rządowi tron i państwo tak, jak są dzisiaj. Pomnę na wyrazy królewskiego przyjaciela: „ufnosć wzbudza ufnosć.“ Dzisiaj, zaprawdę, jest to moja najpiękniejszą nadzieją. Że moja w was ufnosć jest bardzo wielką, okazałem wam słowy i stwierdziłem czynem, przez powołanie was tutaj i po was, Mości Panowie, oczekuję dowodów ufności, a w nich na moję odpowiedzi w czynie. Bóg jest mi świadkiem, że powołałem was, jako wasz najprawdziwszy i najlepszy przyjaciel, i mocno jestem przeświadczony, że między stami, stojącymi przedemną, niema ani jednego, któryby nie postanowił stale okazać się obecnie moim przyjacielem. Wielu z was znajdowało się w Królewcu 10 września 1840 roku, a jeszcze teraz słyszę grzmiący głos waszej przysięgi wierności, który radośnie duszę moję przenikał. Wielu z was w dniu składania mi hołdu przez moje dziedziczne kraje niemieckie, wespół z tysiącami ludu, wykrzyknęło sercu memu wiecznie pamiętne: „Tak jest“, gdy was wezwał, abyście sercem, duchem, słowem i czynem, w miłości i wierności, dopomagali mi do utrzymania Pruss takimi, jak są, i jakimi pozostać muszą, jeżeli nie mają zaginać, i abyście w rozważnym, ale silnym i młodzieńczym postępie, nie opuszczali mię i nie opóźniali się sami, ale dotrwali ze mną w złą i dobrą chwilę. Wywiążcie się dziś z danego słowa, i dopełnijcie wszyscy waszej owej świętej przysięgi.

„Możecie to już uczynić przy jednym z najważniejszych obowiązków powołania waszego, wybierając do komitetów, prawych, szczerých przyjaciół tronu i naszej dobrej sprawy. Mężów, którzy pojeli, że w tych czasach pierwszym jest obowiązkiem Stanów, każdy dobry sposób

ся въ оживленіи и возвышеніи собственнымъ примѣромъ всякаго добраго чувства, всякой вѣрности въ государство, и, напротивъ, въ униженіи и подавленіи всякаго рода разнообразной невѣрности, — изъ людей, господъ, которые враги всякому рабству, болѣе же всего враги позорному ярму, какое ложь, принимающая на себя личину свободомыслія, хочетъ возложить на ихъ выи. Этотъ актъ избранія будетъ дѣломъ рѣшительнымъ, обильнымъ важными послѣдствіями. Возьмете это вашимъ сердцемъ и выбирайте вашу совѣстью.

„Подумайте также, что время неизвѣстности о составѣ чиновъ миновало. Многое, что снисхождение могло до сихъ поръ извинять этою неизвѣстностью, не имѣетъ отнынѣ никакихъ извиненій. 3-е Февраля нынѣшняго года, какъ 3-е Февраля 1813, открыло истиннымъ сынамъ отечества путь, которому они должны слѣдовать. Но то же невыразимое счастье, которое испытывалъ тогда мой удивительный славою родитель, испытываю нынѣ и я, теперь, въ эту минуту. И, подобно ему, говорю прусскимъ, германскимъ сердцамъ мужей.

„И такъ, свѣтлѣйшіе, благородные князья, графы и господа, любезно вѣрные чины дворянства, городовъ и сельскихъ общинъ! Приступайте съ Богомъ къ своему дѣлу. Твердо уповаю, что во все это важное время нашего соединенія, когда смотритъ на васъ вся Европа, вы покажете себя истинными Пруссакими, какими останетесь и впредь, при всѣхъ собраніяхъ чиновъ. Тогда, повѣрьте мнѣ, не преминетъ визойти на насъ и Божіе благословеніе, „которому одному все возможно.“ При нашемъ единодушіи, оно разольется широкимъ потокомъ на этотъ и на грядущіе роды и, надѣюсь, на все прекрасное германское отечество, и разольется такимъ потокомъ, при которомъ можно жить въ довольствѣ и безопасности, какъ на хорошо-защищенныхъ берегахъ обильныхъ токъ земнаго шара. Теперь же, еще разъ привѣтствую васъ изъ глубины моего сердца!“

— По произнесеніи этой рѣчи. Его Величество Король подозвалъ къ подножію трона маршала сейма, князя *Сольмскаго* и подполковника *Рохова*, и обратился къ нимъ слѣдующія слова:

„Князь Сольмъ Гоген-Сольмъ-Лихскій!

„Вы исполнили мою просьбу, принявъ важную должность маршала высокаго дворянства, а съ тѣмъ вмѣстѣ и должность маршала соединеннаго сейма. Объявляю вамъ въ присутствіи общаго собранія мою признательность. Примите изъ рукъ моихъ знаки вашего достоинства. Богъ да благословитъ ваши усилія!

„Г. Адольфъ Роховъ! вы последовали моему призыву, когда я пригласилъ васъ возложить на себя должность маршала трехъ чиновъ; страдая тогда болѣзнію, вы не могли исполнить мое желаніе, какъ только по чувству патриотизма, любви ко мнѣ и къ отечеству. Благодарю васъ за то отъ всего моего сердца. Примите изъ рукъ моихъ знаки вашей должности, и благословеніе Божіе да ниспошлетъ трудамъ вашимъ!“

— Министръ внутреннихъ дѣлъ, принявъ повелѣніи Его Величества Короля, объявилъ сеймъ открытымъ; послѣ чего маршалъ соединеннаго сейма, приблизившись къ трону, произнесъ слѣдующую рѣчь:

„Всемилоостивѣйшій Король и Государь!

„Нѣтъ ни одного между нами, кто не былъ бы глубоко тронутъ величіемъ королевскаго слова, къ намъ обращеннаго, и важною настоящей минуты. Ваше величество, совершивъ великое законодательное дѣло, соединили вокругъ своей особы вѣрные чины свои. Ваше величество, по-истинѣ, можете быть увѣрены въ благодарности преданнаго вамъ народа. Мы всѣ, собранные представители всѣхъ классовъ націи, хотимъ засвидѣтельствовать дѣлами народную признательность; мы хотимъ исполнить съ вѣрностью, усердіемъ и рѣшимостью все, чего ваше величество въ правѣ ожидать отъ насъ; мы хотимъ въ эту самую минуту выразить наши искреннѣйшія желанія сими словами: Богъ да благословитъ и сохранить Короля! Да здравствуетъ Король!“

Все собраніе сопровождало эти слова тройнымъ восклицаніемъ: „да здравствуетъ Король!“ послѣ чего Его Величество удалился изъ залы.

мысли, каждую вѣрность для краіу власнымъ примѣромъ оживлять и подносить, пречинице заъ, каждый родъ великообразной невірности поскраміае суrowo і карціе; мѣзów. moi Panowie, którzy wszelkiemu niewolnictwu przeciwni, brzydzą się przedewszystkiemъ тѣмъ haniebnemъ jarzmemъ, które zbląkana opinia (spotwarzając miano wolności) na ich karki nałożyć pragnie. Wybór ten będzie czynemъ bardzo stanowczymъ, czynemъ nader obfitymъ w następstwa. Rozważcie to więc w swychъ sercach і obierzcie podługъ sumienia.

„Pomnijcie też, że przeszedł już czasъ niewiadomości, co do układu і treści organizacyi Stanowej. To, co dotychczasъ pobłażanie niewiadomością тѣ niewinniac mogło, niema odtądъ żadnej wymówki. Dzień 3-ci Lutego b. r. równie jakъ 3-ci Lutego 1813, otworzyłъ prawymъ synomъ ojczyzny drogę, którą postępować powinni; а то niewysłowione szczęście, jakiego wówczas doznawałъ uwieńczony chwałą мój Ojciec, jest dzisiaj także і мојемъ, dziś, і oto właśnie w тѣй chwili. Albowiem, równie jakъ on, przemawiamъ do serc Prusskich, do serc męzów Niemieckich.

„Teraz więc, JO. szlachetni Xiążęta, Hrabowie і Panowie, kochane і wierne stany rycerstwa, miast і gmin wiejskich! idźcie z Bogiemъ do waszjej pracy. Mamъ teraz pewną nadzieję, iż przezъ cały ważny ten czasъ naszego połączenia, podczas gdy cała Europa ma na was obrócone oczy, okażecie się jako prawdziwi Prussacy, і że na przyszłość, we wszystkichъ stopniowaniachъ naszychъ Stanowychъ Zgromadzeń, jakъ prawdziwi Prussacy dotrwanie. Naówczas, wiercie mi, nie zbędzie namъ і na Błogosławieństwie Bożemъ, jednémъ nieodbitie potrzebnemъ, od którego wszystko zależy. Wypłynie ono ze zgodności naszej і rozleje się rzeką szeroką na obecne і przyszłe pokolenia, а oraz, mamъ nadzieję, na całą świetną Niemiecką ojczyznę; rzeką, nad którą się takъ bezpiecznie і mile zamieszka, jakъ nad dobrze obwarowanymъ brzegiemъ użyzniającej, wielkiej wody тѣй ziemi. A teraz, z głębi serca mojego, razъ jeszcze, witamъ was!“

По оконченіи тѣй мовы, która trwała około trzechъ kwadransów, і którą Król miałъ całkiemъ z pamięci, J. K. Mość wezwałъ przedъ tronъ swój Marszałkówъ Sejmowychъ: Xięcia Solms і Podpółkownika Rochow, і przemówiłъ do nichъ w te słowa:

„Xiążę Solms-Hohen-Solms-Lich! Uczyniłeś za-dosć мей prośbie, przyjąwszy ważny urządъ Marszałka Stanu Magnatów, а przezeń Marszałka Połączonego Sejmu, gdy wszystkie Stany obradują razem. Oswiadcza-w ci, w obecъ zgromadzonychъ Stanów, moje dzięki. Przyjmij zarazemъ oznakę swjej godności z rąkъ moichъ. Bógъ niechaj błogosławiłъ usiłowaniaмъ твоimъ!“

„Panie Adolffie Rochow! Usłuchałeś mego głosu, kiedy cię wezwałem, аbysъ przyjąłъ urządъ Marszałka trzechъ Stanów. Złożony wówczas chorobą, tylko przezъ czysty pa-tryotyzmъ, przezъ czystą ku mnie і ojczyźnie miłość, posłusznymъ byłeś mojemu wezwaniu. Dziękuję ci z całego ser-ца. Przyjmij oznakę g-dności z rąkъ moichъ, і niechъ bło-gosławieństwo Bożkie uświęca twe prace!“

Począłъ Ministerъ sprawъ wewnętrznychъ ogłosiłъ, z rozkazu Króla, że Sejmъ zostałъ otwarty, а Marszałekъ Połączonego Sejmu wystąpiwszy przedъ tronemъ, przemówiłъ jakъ następuje:

„Najmilościwszy Królu і Panie!

„Nie masz nikogo z pomiędzy nas, coby nie byłъ naj-żywiej przejęty Królewską potęgą słów, któreś W. K. M. do nas wyrzekłъ, orazъ ważnością chwili, któreśmy docze-kali. Po ukończeniu wspaniałego dzieła prawodawstwa, Zgromadziłeś W. K. M. około siebie wierne Stany swoje. Możesz W. K. M. zaprawdę być pewnymъ wdzięczności swego wiernego ludu. My, zgromadzeni tu Reprezentanci wszystkichъ klassъ narodu, chcemy okazać czynemъ dowódъ wdzięczności jego; chcemy wiernie, silnie і stanowczo u-skutecznić to, czego W. K. M. oczekiwać po nasъ masz pra-wo; і oto zarazъ w тѣй chwili, najżywsze życzenia nasze, chcemy zamknąć і wyrazić w tychъ słowachъ: „Boże bło-gosław Króla! Boże zachowaj Króla; niechъ żyje Król!“

Całe zgromadzenie trzykrotnemъ wykrzyknieniemъ po-wtórzyło te słowa; począłъ J. K. Mość opuścić salę.

Третьяго дня Королева и принцесса Аделаида посетили Королеву Христину; а вчера внесенъ въ книгу актовъ патентъ на право гражданства, выданный герцогу Рианзаресу, съ присвоениемъ ему титула герцога Монтморо.

— Пашскій нунцій, монсеньоръ Гарибальди, посетилъ вчера Королеву Христину.

— Графиня Брессонъ прибыла сюда изъ Мадрида съ своимъ сыномъ (которому Королева Испанская пожаловала титулъ герцога Санта-Изабель), и со всемъ семействомъ.

— Въ минувшую Субботу, министръ торговли и земледѣлія объявлялъ въ бюджетной комисіи кредиты, требующе по его вѣдомству. Комисіа согласилась на отпускъ 100,000 франковъ, для поощренія сельскаго хозяйства, посредствомъ учрежденій выставокъ земледѣльческихъ произведеній въ Пуассе, и другихъ подобнаго рода заведеній. Разсмотрѣніе прочихъ кредитовъ отложено на дальнѣйшее время.

— Вчера, палата депутатовъ приняла проектъ закона, коимъ разрѣшено министру финансовъ, выдать компаніямъ желѣзныхъ дорогъ представленныя ими залогомъ. Законъ этотъ утвержденъ 215 голосами противъ 27.

— Абд-эль-Кадеръ перекочевалъ въ малую степь, съ тою цѣлю, чтобы овладѣть оазисами, лежащими по ту сторону Соленнаго озера; но туда отправлены два отряда французскихъ войскъ, чтобы довершить покореніе этой страны.

— Изъ Тулона пишутъ, что линійный корабль *Inflexible* получилъ предписаніе отплыть на Востокъ, чтобы усилить флотъ при берегахъ Греціи, куда недавно вышла изъ Мальты англійская эскадра.

— Въ *Courrier Francais* пишутъ о важномъ недоразумѣніи, возникшемъ между французскимъ консуломъ въ Порто и португальскимъ правительствомъ, по случаю задержанія блокадною эскадрою одного французскаго судна.

— Въ Константинополь будетъ устроенъ французскій госпиталь, въ который будутъ принимать больныхъ всѣхъ Христіанскихъ націй.

— Еще умеръ одинъ изъ сподвижниковъ Наполеона, генераль-лейтенантъ Домеръ, отличившійся во всѣхъ военныхъ экспедиціяхъ. По возстановленіи Бурбоновъ онъ велъ частную жизнь, а послѣ Июльской революціи снова вступилъ въ должность; однако не принялъ предложеннаго ему званія пера.

— Король приказалъ поставить въ Версальскомъ музеѣ статую генераль-лейтенанта Друо.

15 Апрѣля.

Неокладныя подати составили въ первомъ три мѣсяца сего года 194,274,000, то есть 9,435,000 фр. болѣе, чѣмъ въ первую четверть 1845 года, и 4,155,000 фр. менѣе, чѣмъ въ прошломъ году.

— Ген. Конча прибылъ сюда и немедленно былъ принятъ въ аудіенціи Королевою Христиною. Слухи, будто онъ сообщилъ Королевѣ неблагопріятныя извѣстія, не подтверждаются. Аудіенцію получилъ онъ посредствомъ Испанскаго посланника, чрезъ котораго Королева приказала объявить ему, что если онъ пріѣхалъ какъ частное лицо, то она охотно его приметъ въ 8 часовъ вечера; если же онъ имѣетъ официальное порученіе, то Е. В. приметъ его на другой день, въ 12 часовъ утра, но не иначе, какъ въ присутствіи посланника. Генераль отвѣчалъ на это, что онъ только желаетъ представиться Ея Величеству, но что официальнаго порученія не имѣетъ.

— Г. Гизо давалъ третьяго дня большой обѣдъ, на которомъ находился также лордъ Норманби съ своею супругою.

— О'Коннелъ прибылъ 11-го числа въ Лионъ, гдѣ намѣревался пробыть несколько дней. Въ одномъ изъ ирландскихъ журналовъ утверждаютъ, что Король Французскій и Королевская фамилія, во время пребыванія О'Коннела въ Парижѣ, оказывали ему уваженіе, но въ *Journal des Débats* опровергаютъ это.

— Въ Монитерѣ пишутъ, что изъ всѣхъ частей Франціи получаютъ извѣстія о хорошихъ всходахъ хлѣба.

Zawczoraj Królowa i Xiężniczka Adelaida odwiedziły Królowę Krystynę, a wczoraj wpisano do akt patent Królewski, nadający Xięciu Rianzarecz (Muños) naturalizacyą francuzką, z tytułem Xięcia Montmoro.

— Nunceusz apostolski, Monsignor Garibaldi, odwiedził wczoraj Królowę Krystynę

— Hrabina Bresson przybyła tu z Madrytu, z synem swoim, którego Królowa hiszpańska mianowała Xięciem Santa Isabel, i z całym swoim dworem.

— Zeszłej Soboty, Minister handlu i rolnictwa dawał kommissji budżetowej objaśnienie, co do nowych kredytów dla jego wydziału. Kommissya przychyliła się do udzielenia mu 100,000 fr., na zachęcenie rolnictwa, to jest, na wystawy piodów rolniczych w Poissy, tudzież na inne podobne zakłady. Ostateczne zaś uchwalenie innych kredytów do późniejszego czasu odroczyła.

— Wczoraj, uchwaliła Izba Deputowanych projekt do prawa, upoważniającego Ministra skarbu do stopniowego zwracania kaucyi spółkom dróg żelaznych. Prawo to przeszło większością 215 głosów przeciw 27.

— Abd el-Kader zaczął działać zaczepnie i udał się na małą pustynię, w celu opanowania oazów, leżących za Słoneń jeziorem; atoli w tój chwili wysłano tam dwie kolumny wojska francuzkiego, dla ostatecznego zajęcia tych okolic.

— Donoszą z Tulonu, że okręt liniowy *Inflexible*, otrzymał rozkaz udać się na morza Wschodnie, w celu wzmocnienia floty przy brzegach greckich, dokąd niedawno odpłynęły z Malty okręty angielskie.

— *Kuryer Francuzki* donosi o ważnym nieporozumieniu między Konsulem francuzkim w Porto a rządem Portugalskim, z powodu zabrania jednego okrętu francuzkiego, przez flotę blokującą.

— W Stambule ma być urządzony szpital francuzki, do którego chorzy wszystkich narodów Chrześciańskich przyjmowani będą.

— Znowu umarł jeden z towarzyszy broni Napoleona, Jenerał Porucznik Hr. Daumerc, który się odznaczał zaszczytnie we wszystkich wyprawach; za restauracyi pędził życie prywatne, a po rewolucyi Lipcowej objął znowu dowództwo dywizyi, jednakże ostarowanego mu parostwa nie przyjął.

— Król kazał postawić posąg Jenerał-Porucznika Drouot w muzeum Wersalskiem.

Dnia 15 kwietnia.

Podatki niestałe przyniosły w pierwszym kwartale b. r. 194,274,000 fr., to jest: o 9,435,000 fr. więcej jak w odpowiednim kwartale 1845 r., a 4,155,000 fr. mniej jak roku zeszłego.

— Przybył tu Jenerał O'neha i natychmiast otrzymał posłuchanie u Królowej Krystyny; nie potwierdza się jednak pogłoska, iżby miał pomienionej Monarchini nieprzyjemnych udzielić wiadomości. Posłuchanie otrzymał za pośrednictwem Posta hiszpańskiego, przez którego Królowa kazała mu powiedzieć, że jeżeli przybywa jako prywatny, chętnie go przyjmie o godzinie 8-miej wieczorem; jeżeli zaś ma polecenie urzędowe, może go widzieć nazajutrz o 12-jej; jednakże tylko w obecności Posta. Na to odrzekł Jenerał, że tylko powodowany jest chęcią złożenia Monarchini swego osobistego uszanowania, i niema żadnego polecenia urzędowego.

— P. Guizot dawał zawczoraj wielki obiad, na którym znał dowal się także Lord Normanby ze swoją małżonką.

— O'Connell przybył d 11 go do Lyonu, gdzie miał kilka dni wypocząć. Jeden z dzienników Irlandzkich utrzymuje, że Król Francuzów i Xiężęta rodziny Królewskiej dawali O'Connellowi, podczas jego pobytu w Paryżu, oznaki swego dlań szacunku, czemu *Journal des Débats* najuroczyściej zaprzecza.

— *M nitör* donosi, że ze wszystkich części Francyi nadchodzą wiadomości o wyborнім wschodzeniu zasiewów.

Лондонъ, 12 Апрѣля.

Сегодня, въ первый разъ послѣ праздникоу, было засѣданіе нижней палаты, въ коемъ разсматриваемы были по большей части дѣла военного вѣдомства. Въ верхней палатѣ засѣданія еще не начались.

— Изъ Нью-Йорка полу ены извѣстія отъ 16 Марта. Въ одномъ изъ тамошнихъ журналовъ утверждаютъ, что отрядъ генерала Сантаны снова сражался съ отрядомъ Тейлора, подъ Сальтилою, и что Американцы были разбиты. Реляція объ этой битвѣ получена, какъ говорятъ, военнымъ министерствомъ въ Вашингтонѣ, 14 Марта.

— Съ послѣднею почтою изъ Лиссабона отъ 31-го Марта, получены донесенія не слишкомъ благоприятныя для Королевы, и, слѣдовательно, могущія ускори́ть английскую интервенцію. По сему поводу въ *Morning Chronicle* пишутъ, что правительство предписало 150 ч. морскихъ солдатъ перевезти изъ Вулча въ Лиссабонъ, но въ послѣдствіи, распоряженіе это отменено, потому что, какъ полагаютъ, Португальская Королева теперь уже находится на английскомъ кораблѣ, который стоитъ на Тагѣ.

— Положеніе Ирландіи нисколько не поправляется, напротивъ того, какъ въ *Times* пишутъ, дѣлается хуже. Не смотря на принятія для отвращенія голода мѣры, число преступленій усиливается. Въ журналы наполнены описаніями о кражѣ овецъ, грабежѣ огнестрѣльнаго оружія и смертоубійствахъ.

14 Апрѣля.

Королева осматривала сегодня съ своимъ супругомъ новое зданіе парламента, къ которому завтрашній день будетъ засѣданіе верхней палаты.

— Нижняя палата разсматривала вчера мѣстныя дѣла.

— Сегодня послылись слухи въ Ситти, что директоры банка представлялись по-утру кеңсеру казначейства, и просили его о приостановленіи выпуска банковыхъ ассигнацій сэръ Роберта Пила.

И т а л і я .

Римъ, 25 Марта.

Колоссальная статуя Св. Апостола Петра, произведеніе ваятеля Тадоліни, поставлена была, третьяго дня, на устроеномъ для сего pedestalѣ, подлѣ большаго крыльца церкви св. Петра, въ присутствіи Папы, возсѣдающаго на приготовленномъ мѣстѣ въ большомъ предверіи, и безчисленнаго множества народа. Вторая статуя св. Апостола Петра будетъ, вѣрно, также на дняхъ поставлена. Фасадъ церкви весьма много выиграетъ отъ помѣщенія сихъ двухъ огромныхъ статуй. Папа, принявъ былъ съ живѣйшею радостію, и самое восторженное *Evviva!* повторяемое несметными толпами народа, сопроводило Его Святѣйшество, при возвращеніи во дворецъ.

— Вчера Папа собралъ у себя кардиналовъ, коимъ предложилъ проектъ будущаго правленія, опредѣляющій правила дѣйствій всякой власти. Такимъ образомъ слѣдуетъ ожидать, что скоро будетъ обнародовано открытіе министерскаго совѣта и назначеніе государственнаго совѣта, должнствующаго состоять изъ 45 членовъ.

— До сихъ поръ получали изъ провинцій только извѣстія о безпокойствахъ по случаю дороговизны хлѣба, но изъ Витербо доносятъ, что тамъ напали на нѣсколькихъ человекъ посреди улицы, безъ всякой причины, нанесли имъ раны и даже умертвили. Въ числѣ убитыхъ находится одинъ человекъ рѣдкой честности, заслужившій своимъ благотворнымъ любовію и уваженіемъ своихъ согражданъ, и о которомъ говорили, что у него нѣтъ ни одного врага. Это донесеніе возбудило справедливое опасеніе, тѣмъ болѣе что делегатъ, Монсигоръ Орландини, прибылъ сюда, и еще не знаютъ, какія мѣры приняло правительство.

— Бывшій президентъ Боливійской республики, генералъ Санта Крузъ, прибылъ сюда.

— Въ этомъ году такъ много иностранцевъ прибыло сюда на праздникъ Пасхи, что во время Богослуженія трудно протѣсниться сквозь толпу.

26 Марта.

Уже нѣсколько дней слышно было, что публика намѣрена излить массою свою привязанность къ Папѣ и воспользоваться для этого вчерашнею побѣдою Его Святѣйшества въ Церковь Санта Марія со-

Лондонъ, 12 kwietnia.

Dzisiaj odbywało się pierwsze posiedzenie Izby Niższej po feryach świątecznych, na którym zajmowano się wyłącznie sprawami wojskowego zarządu. Izba Wyższa jeszcze nie obraduje.

— Z New-Yorku mamy wiadomości z d. 16 go marca. Jedną z tamecznych gazet utrzymuje, że między Jenerałami: Santaną i Taylorem zaszła druga bitwa, pod Saltillo, w której Amerykanie zostali pokonanymi. Wiadomość o téj porażce miała 14-go marca nadejść do Ministerstwa wojny w Washingtonie.

— Ostatnia poczta z Lizbony z d. 31 marca, przywiozła wiadomości niezbyt pomyślnie dla sprawy Królowej, a tém samém dolnie przyspieszyć interwencją angielską. Z tego względu czytamy w *Morning-Chronicle*, że rząd kazal 150 żołnierzy morskich przewieźć z Woolwich do Lizbony, następnie atoli cofnął ten rozkaz: albowiem gloszą, iż Królowa Portugalska ma się już w obecnej chwili znajdować na pokładzie angielskiego okrętu admirałskiego, stojącego na Tagu.

— Stan Irlandyi w niczém się nie polepsza, a nawet, jak *Times* mniemają, coraz się pogorsza. Zaledwie bowiem zaradono ś nierci z głodu, a znowu dawniejsze pojawiają się zbrodnie. Pisma czasowe napełnione są doniesieniami o kradzieży owiec, rabunku broni palnej i gwałtownych morderstwach.

Dnia 14 kwietnia.

Królowa zwiedziła dzisiaj z małżonkiem swoim nowy pałac parlamentu, w którym Izba Wyższa rozpocznie jutro swoje obrady.

— Izba Niższa zajmowała się wczoraj przedmiotami miejscowemi.

— Dzisiaj krążyła w City pogłoska, że dyrektorowie banku mieli rano posłuchanie u Kanclerza Izby skarbowej w celu zaniesienia do niego prosby, aby zawiesił wydawanie biletów bankowych Sir Roberta Peel.

W z o s t y .

Rzym, 25 marca

Kolosalna statua św. Apostoła Piotra, dzieło rzeźbiarza Tadolini, ustawioną została wczoraj na urządzonéj do tego podstawie, obok wielkich wscadów przed kościołem św. Piotra, w obecności Papieża, który zajął miejsce na przygotowaném siedzeniu w wielkim przedsiönku, i niezliczonego, mnóstwa ludu. Druga statua św. Apostoła Piotra będzie zapewne w tych dniach postawioną. Wrażenie façady zyska nader wiele na tych dwóch ogromnych kolosach. Papież za przybyciem swoim przyjęty został z trudnemi do opisanja rad-ści okrzykami, a najzarliwsze *Evviva!* powtarzane z ust niezliczonych tłumów, towarzyszyły mu za powrotem do pałacu.

— Wczoraj zgromadził Papież u siebie Kardynałów, którym przełożył przyszły podział rządu, oznaczający, jaki każdej z różnych władz zakres działania jest przeznaczony. Tym sposobem spodziewać się należy, że otworzenie Rady Ministrów i ustanowienie Rady Stanu, z 45 członków złożonéj, wkrótce ogłoszone będą.

— Dotąd nadchodziły tu z prowineyi same tylko wiadomości o zaburzeniach z powodu drożyzny zboża, ale teraz donoszą z Viterbo, że tam banda zloczynców napadła na wiele osób śród ulicy, i bez żadnej przyczyny zadała im ciężkie rany i nawet kilku zabiła. W liczbie zabitych znajduje się osoba głośnej poczeiwości, która przez swoje dobrodziejstwa zasłużyła na powszechną miłość i szacunek swoich spółobywateli, i o której mowiono powszechnie, że nie miała żadnego osobistego nieprzyjaciela. Wiadomość ta obudziła słuszną obawę, tém bardziej, że delegat, Monsignor Orlandini, przybył do Rzymu, i jeszcze nie wiadomo co rząd w téj mierze przedsięwzmie.

— Przybył tu Jenerał Senta Cruz, były Prezydent Rzeczypospolitéj Boliwijkiej.

— Liczba cudzoziemców, w tym roku na wielki tydzień zgromadzonych, jest tak wielka, że się trudno przez tłumy podczas obrzędów kościelnych przecisnąć.

Dnia 26 marca

Już od kilku dni slychać było, że publiczność tutejsza miała zamiar okazać w massie cześć i przychylność swoje ku osobie Ojca św., i że obrano na to dzień wczorajszy, jako uroczystość Zwiastowania N. P. M., w której Pa-

пра Минерва, въ которой Папа ежегодно присутствуетъ на литургию въ день Благовѣщенія. Съ этою цѣлю многія тысячи людей собрались вчера поутру на Монте-Кавалло, и привѣтствовали Папу, при выѣздѣ его, громкими восклицаніями: *Evviva Pio nono!* На всемъ пути до церкви окна всѣхъ домовъ, мимо которыхъ проѣзжала процессія, были украшены коврами, и всюду раздавались тѣ же восклицанія. Папа, пригласившій кардиналовъ Симонетти и Пикколomini съѣсть въ свою карету, казалось, не смотря на эту живѣйшую демонстрацію, былъ въ большомъ уныніи, что должно приписать печальнымъ извѣстіямъ, ежедневно получаемымъ изъ провинцій. Тотъ же восторгъ обнаружился при обратномъ проѣздѣ Папы. Прибывъ во дворецъ, Его Святѣйшество вышелъ на балконъ и благословилъ народъ. Посреди кривовъ народа ясно можно было отличить восклицанія: „*Fiducia nel popolo!* — *Coraggia, Santo Padre!* — *Evviva Pio nono solo!*“

— Предметомъ общихъ разговоровъ въ Римѣ, служить, между прочимъ, слѣдующій случай. Недавно, въ одно утро, вошелъ въ Папскія аванзалы старый горецъ, важнаго вида, и выразилъ желаніе быть представленнымъ Его Святѣйшеству. Ему объявили, что сегодня это не возможно; не смотря на то, горецъ все таки настаивалъ въ своемъ требованіи, объявивъ, что онъ непременно долженъ говорить съ Папою, и что онъ не сдѣлаетъ шага съ мѣста до тѣхъ поръ, пока не представится ему; и если бы его захотѣли силою удалить, то онъ ляжетъ на порогъ, и будетъ ожидать выхода Папы. Наконецъ доложили объ этомъ Его Святѣйшеству, который велѣлъ немедленно впустить просителя. Лишь только горецъ вошелъ въ кабинетъ, Пій IX тотчасъ узналъ въ немъ своего молочнаго брата, то есть сына своей кормилицы, и радушно принявъ его, началъ спрашивать о здоровьи его матери, о ея состояніи, и наконецъ, предложилъ вопросъ — о чемъ онъ пришелъ просить его; горецъ отвѣчалъ, что мать его и онъ самъ, слава Богу, благоденствуютъ, что они живутъ въ довольствѣ, и что потому онъ ничего не требуетъ, а пришелъ единственно съ того цѣлю, чтобы увидѣть Папу. Но когда Его Святѣйшество, послѣ непродолжительнаго разговора, хотѣлъ разстаться съ нимъ, говоря ему, чтобы онъ возвратился домой и заботился о старой своей матери, горецъ объявилъ, что онъ не думаетъ исполнить сего, но что онъ хочетъ остаться при Папѣ, чтобы бдѣть за безопасностію его персоны. Напрасно Пій IX толковалъ ему съ улыбкою, что онъ имѣеть для этого стражу, и что это неумѣстно, и проч.; старій горецъ упорствовалъ въ своемъ намѣреніи, умоляя, чтобы ему дали какое нибудь занятіе, лишь бы только онъ могъ находиться при Его Святѣйшествѣ. Папа согласился наконецъ, и велѣлъ помѣстить его помощникомъ садовника въ Ватиканскомъ саду. Въ продолженіе нѣсколькихъ дней старій горецъ занимался тамъ усердно, къ совершенному удовольствію своего начальника; но вскорѣ опять отправился къ Папѣ, говоря, что ватиканскій садъ хотя и прекрасенъ, и все ему нравится въ немъ, но что онъ не можетъ перенести скуки отъ того, что слишкомъ удаленъ отъ лица Папы, и умоляетъ Его Святѣйшество, чтобы ему было дозволено заниматься по крайней мѣрѣ въ частномъ папскомъ саду, гдѣ онъ могъ бы видѣть его хотя одинъ разъ въ день. Наконецъ и это дѣтское прошеніе стараго горца принято, и нынѣ онъ занимается въ саду на Монте-Кавалло, куда также вызвана изъ деревни его мать, бывшая кормилица Папы, которая проживаетъ вмѣстѣ съ сыномъ.

Неаполь, 27 Марта.

Вчера возвратился сюда съ острова Мальты кавалеръ Агresti, неуспѣвшій исполнить своего порученія. На него возложено было заключеніе договора съ принцемъ Капуанскимъ и перевезеніе его въ столицу; но принцъ не согласился на многія условія. Однако, повидимому, Король не отказался отъ желанія помириться съ братомъ, такъ какъ эти условія не составляютъ большой важности.

Піезъ удае się zwykle co roku do kościoła *Santa Maria sopra Minerva*, dla znajdowania się tamże na Mszy św. W tym celu tysiące ludu zgromadziły się wczoraj z rana na Monte-Cavallo, i przy wyjeździe Papieża z pałacu, powitały go gromkimi okrzykami: *Evviva Pio nono!* Na całej drodze aż do kościoła, okna wszystkich domów, około których przechodziła processya, ozdobione były kobiercami, i wszędy rozlegały się też same okrzyki. Mimo wszakże wszystkich tych najżywszych oznak radości mieszkańców Rzymu, zdawało się, że Ojciec św., który jechał w karetce, wraz z Kardynałami Simonetti i Piccolomini pogrążony był w głębokim smutku, co należy przypisać niemiłym wiadomościom, które codziennie nadchodzi z prowincyi. Tenże sam zapał dał się widzieć w czasie powrotu Papieża. Za przybyciem do Kwirynalskiego pałacu, Jego Świątobliwość ukazał się na krążanku i udzielił błogosławieństwo ludowi. Śród okrzyków zgromadzonych tłumów wyraźnie słyszeć się dawały słowa: „*Fiducia nel popolo!* — *Coraggio, Santo Padre!* — *Evviva Pio nono solo!*“ (Ufaj ludowi! Śmiało Ojczye święty! Niech żyje Pius IX sam jeden).

— Предметомъ powszechnych rozmów w Rzymie, jest między innymi następujące zdarzenie. Niedawno jednego poranku, wszedł na przedpokój Papieżkie stary poważny Góral, i żądał być przypuszczonym do Ojca św. Odpowiedziano mu, iż teraz to być nie może; mimo to jednak, Góral obstawał uporeczywie przy swoim żądaniu oświadczając, iż musi koniecznie mówić z Papieżem, i że d. póty nie ustąpi, dopóki się z nim nie zobaczy; a jesliby go przymusem oddalić chciaano, położy się na pręgu, i będzie czekał na wyjście Papieża. Doniesiono więc o tém Jego Świątobliwości, który kazał natychmiast wpuścić proszącego. Ale zaledwie tenże wszedł do gabinetu, Pius IX poznał w nim swego brata mlecznego, to jest syna swojej mamki, i przyjąwszy go jak najuprzejmiej, wypytuje o zdrowie jego matki, o powołzenie, i nakoniec, o co prosić przychodzi. Góral odpowiada, iż matka i on mają się, dzięki Bogu, dobrze, iż im na niczem nie zbywa, i że przeto niczego nie potrzebuje, i tylko przyszedł w tym celu, aby zobaczyć Papieża. Wszakże gdy Jego Świątobliwość, po krótkiej rozmowie, chce go pożegnać, zalecając mu, aby wrócił do domu i starą matkę pielęgnował, oświadcza Góral, iż tego wcale uczynić nie myśli, ale że chce pozostać przy Papieżu, aby czuwać nad bezpieczeństwem jego osoby. Nadermie Pius IX przekłada mu z uśmiechem, iż ma na to straż dostateczną, iż to nie uchodzi, i t. d.; stary Góral upiera się stanowczo przy swoim, prosząc, aby mu dano jakiekolwiek inne zatrudnienie, byleby tylko mógł być zawsze w pobliżu Ojca św. Papież zezwolił nakoniec, i rozkazał przydać go ogrodnikowi w Watykanie, za pomocnika. Przez kilka dni stary Góral pracował tam ku zupełnemu zadowoleniu swego przełożonego, lecz wkrótce udał się znów u Papieża, mówiąc, że ogród Watykański jest wprawdzie bardzo piękny i wszystko mu się w nim podoba, ale że nie może wytrzymać z nudy, będąc tak oddalonym od jego osoby, i błaga Ojca św., aby mu pozwolono pracować przynajmniej w prywatnym ogrodzie Papieżkim, gdzieby go choć raz codziennie mógł widzieć. Wysłuchano wręście dziecinnej prośby starego Górala, i teraz pracuje on w ogrodzie na Monte Cavallo, gdzie też sprowadzona ze wsi jego matka, była mamka Papieża, razem z nim mieszka.

Neapol, 27 marca.

Wczoraj, wrócił tu z Malty kawaler Agresti, nie nie sprawiwszy. P. Agresti miał zawrzeć układy z Xięciem Kapui i przywieźć go do tutejszej stolicy, ale Xię nie chciał przyjąć wielu warunków. Zdaje się jednak, że Król nie rzekł się zupełnie chęci pojednania się z bratem, gdyż punkta, o które idzie, mniejszej są wagi.